

Załącznik do uchwały Nr VI/38/2015 Rady Gminy
Milanów z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie uchwalenia
Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy
Milanów na lata 2015 - 2017

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY MILANÓW
NA LATA 2015-2017**

I. Wprowadzenie:

Rodzina to mała grupa społeczna składająca się z rodziców, ich dzieci i krewnych. Rodziców i dzieci łączy więź rodzicielska stanowiąca podstawę wychowania rodzinnego jak również więź formalna określająca obowiązki rodziców i ich dzieci względem siebie;

Podstawowe funkcje rodziny to :

- a) zaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dziecka tj. potrzeby bezpieczeństwa, miłości, akceptacji, uznania, kształtowanie potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych,
- b) przekazywanie dorobku kulturowego społeczeństwa,
- c) dostarczanie modeli osobowych i wzorów zachowań w konkretnych sytuacjach z życia codziennego,
- d) przekazywanie określonego systemu wartości i norm społecznych,
- e) jest terenem socjalizacji dziecka, polem doświadczalnym, na którym wypróbowuje ono swe siły i możliwości znajdując oparcie i punkt odniesienia w rodzicach i krewnych.

W rodzinie dziecko nawiązuje swe pierwsze kontakty z innymi ludźmi, zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny życia społecznego, uczy się zaspokajania potrzeb oraz przyswaja określone wzorce zachowań, które stają się podwaliną i zaczątkiem rozwoju społecznego, rzutując w decydujący sposób na całe jego przyszłe życie;

W przypadku jakichkolwiek zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny biologicznej alternatywą dla dzieci staje się piecza zastępcza, którą gwarantuje ochrona ze strony państwa;

W ramach systemu zastępczej opieki nad dzieckiem funkcjonują: rodziny adopcyjne, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, wioski dziecięce oraz placówki opiekuńczo wychowawcze. Wszystkie te instytucje stawiają sobie za cel pomoc i poprawę warunków życia dziecka opuszczonego lub zaniedbywanego;

Na terenie Gminy Milanów funkcjonują 3-y rodziny zastępcze, w których wychowuje się 4-oro dzieci, dwoje innych dzieci przebywa w placówce opiekuńczo wychowawczej.

II. Podstawa prawna:

Art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2013r poz. 135 z późn. zm.).

III. Diagnoza – analiza SWOT:

1. Mocne strony systemu:

- a) spośród funkcjonujących 3-ch rodzin zastępczych, wszystkie odbyły szkolenia dla rodzin zastępczych,
- b) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych w/w zespołu, których celem jest ustalenie i realizacja planu pomocy rodzinom zagrożonym zjawiskiem przemocy,
- c) realizacja Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz innych programów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Milanów na lata 2010-2017,
- d) możliwość uzyskania wsparcia w: Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanowie, Zespole Szkół w Milanowie, Zespole Szkół

Ponadgimnazjalnych w Milanowie, Szkole Podstawowej w Rudnie, Szkole Podstawowej w Kostrach, Szkole Podstawowej w Radczu, Przedszkolu w Milanowie, Ośrodka Zdrowia w Milanowie,

e) funkcjonowanie Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milanowie,

f) dostęp do pomocy specjalistycznej (prawnik, psycholog) świadczonej przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Caritas w Parczewie,

g) systematyczny kontakt oraz współpraca z rodzinami zastępczymi,

h) współpraca organizacji pozarządowych (Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Milanowskiej, Zarząd Gminny PKPS) świadczących pomoc w formie rzeczowej tj. żywność,

i) bieżące dokonywanie analizy i diagnozy potrzeb umożliwiające modyfikację potrzeb, identyfikację celów i możliwości ich realizacji,

j) pomoc prawna świadczona przez radcę prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy w Milanowie.

2. Słabe strony systemu:

a) brak specjalisty psychologa zatrudnionego na terenie Gminy,

b) brak bazy wsparcia doraźnego dla ofiar przemocy w rodzinie (miejsc doraźnej pomocy w formie schronienia dla ofiar przemocy),

c) ograniczony dostęp do środków finansowych, które zapewniłyby kompleksową pomoc rodzinie,

d) zbyt mała koordynacja pomiędzy Gminą, a Powiatem,

e) zwiększająca się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,

f) zwiększająca się liczba rodzin niepełnych,

g) zwiększająca się liczba interwencji oraz wdrażanych procedur „Niebieskiej Karty”,

- h)** brak kandydatów na rodziców zastępczych, pomimo upowszechniania potrzeb w w/w zakresie,
- i)** niewystarczająca pomoc dla młodzieży usamodzielniającej się, wychowywanej w rodzinach zastępczych,
- j)** brak wolontariatu,
- k)** eurosieroctwo,
- l)** mała efektywność współpracy z rodzinami naturalnymi, która często spowodowana jest brakiem chęci i zainteresowania ze strony rodziców,
- m)** zbyt mała liczba rodzin zastępczych niezawodowych oraz zawodowych,
- n)** brak placówek wsparcia dziennego.

3. Szanse dla systemu:

- a)** możliwość zatrudnienia asystenta rodziny,
- b)** prowadzenie akcji promujących rodzicielstwo zastępcze, a tym samym możliwość pozyskania nowych kandydatów na rodziców zastępczych,
- c)** pomoc wolontariatu i organizacji pozarządowych,
- d)** racjonalne planowanie oraz wykorzystywanie posiadanych środków,
- e)** pozyskiwanie środków zewnętrznych na wspieranie rodzin zastępczych,
- f)** pomoc w zorganizowaniu grupy wsparcia dla rodzin zastępczych,
- g)** praca z rodziną naturalną mającą na celu zwiększenie szans na powrót dzieci do rodzin naturalnych,
- h)** współpraca z innymi instytucjami, budowanie wspólnego systemu pomocy.

4. Zagrożenia dla systemu:

- a) pogłębiający się kryzys społeczny oraz utrzymujące się bezrobocie,
- b) patologizacja społeczeństwa, nasilające się zjawisko przemocy w rodzinie, niska efektywność działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”,
- c) niewystarczająca współpraca oraz brak przepływu informacji pomiędzy instytucjami,
- d) niska efektywność w pozyskiwaniu środków z zewnątrz,
- e) brak bazy lokalowej na utworzenie placówki wsparcia oraz środków na jej utrzymanie,
- f) brak perspektyw na zatrudnienie, które jest jednym z warunków pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

IV. Cel główny:

Pomoc rodzinie dysfunkcyjnej, zwłaszcza z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, trudną sytuacją finansową oraz mieszkaniową.

V. Cele szczegółowe:

1. Zintegrowane działania mające na celu wsparcie rodziny biologicznej niewydolnej wychowawczo oraz zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.
2. Wspieranie rodzin zastępczych i dzieci wychowujących się poza rodziną biologiczną.
3. Wzmacnianie kompetencji kadry wspierania rodzin i pieczy zastępczej.
4. Dalsza promocja działań na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

1. Zadania i działania:

1) wsparcie rodziny naturalnej poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, w tym:

a) pomoc radcy prawnego zatrudnionego w Urzędzie Gminy w Milanowie,

b) informowanie o możliwości korzystania z pomocy psychologicznej oraz prawnej w Caritas w Parczewie,

c) pomoc pedagoga zatrudnionego w Zespole Szkół w Milanowie,

d) praca socjalna prowadzona w celu wzmocnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny,

e) zintegrowane działania pracowników socjalnych zatrudnionych w GOPS w Milanowie, mające na celu poprawę funkcjonowania rodzin niewydolnych wychowawczo,

2) pomoc dla rodzin, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a także w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym:

a) pomoc finansowa w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, celowych specjalnych, pokrycia kosztów jednego posiłku dla dzieci w szkole, przedszkolu internacie itp.

b) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,

c) korzystanie z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, współpraca z ich rodzinami, oświatą, poradnią psychologiczno- pedagogiczną w Parczewie oraz służbą zdrowia,

3) pomoc w organizowaniu grup wsparcia,

a) działania mające na celu umożliwienie oraz pomoc w zorganizowaniu spotkań rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi (udostępnienie lokalu, podanie informacji o spotkaniach

do wiadomości publicznej: informacje będą zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Gminy Milanów oraz na tablicach ogłoszeń),

4) zapewnienie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, który w swoim programie będzie zawierał działania socjoterapeutyczne, w tym:

a) kwalifikowanie dzieci do wypoczynku letniego oraz zimowego organizowanego przez Lubelskie Kuratorium Oświaty oraz Caritas, a także GOK w Milanowie,

5) interwencja kryzysowa w rodzinie, w tym:

a) współpraca z kuratorami sądowymi, policją, oświatą, służbą zdrowia w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych w/w zespołu,

b) natychmiastowe działania podejmowane przez pracowników socjalnych w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia w szczególności dzieci,

c) współpraca z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milanowie,

6) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, poprzez:

a) umożliwienie , wsparcia i pomocy w osobie asystenta rodziny (zatrudnienie asystenta rodziny w ramach umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także w ramach wykupienia usług świadczonych przez inną instytucję),

b) tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, (praca socjalna mająca na celu uwrażliwienie lokalnej społeczności na konieczność niesienia pomocy innym),

c) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo wychowawczej, głównie poprzez wizyty pracowników socjalnych w rodzinach niewydolnych wychowawczo, oraz systematyczny i sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami zobowiązanymi do pracy na rzecz dziecka i rodziny, głównie w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych w/w Zespołu,

d) wzmacnianie kompetencji kadry wspierania rodzin i pieczy zastępczej, głównie poprzez udział w dostępnych szkoleniach dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz innych osób zaangażowanych w działania na rzecz wspierania rodziny,

e) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w placówce opiekuńczo – wychowawczej i rodzinnym domu dziecka poprzez planowanie i zabezpieczenie środków finansowych na częściowe pokrywanie kosztów pobytu dzieci z terenu Gminy Milanów w rodzinach zastępczych, w placówkach opiekuńczo wychowawczych i rodzinnych domach dziecka,

f) przyznawanie i wydawanie Kart Dużej Rodziny, oferującą system zniżek oraz uprawnień rodzinom wielodzietnym,

g) pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,

7) promocja działań na rzecz pieczy zastępczej poprzez:

a) działania mające na celu uświadomienie społeczeństwu, że umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej jest korzystniejsze dla dziecka niż instytucjonalne formy opieki zastępczej,

b) prowadzenie kampanii informacyjnej (ulotki, plakaty, informacje na stronie internetowej Urzędu Gminy Milanów).

2. Sposoby realizacji programu:

Poszczególne działania realizowane będą przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanowie w partnerstwie z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny (placówki oświatowe, policja, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Parczewie, sąd, placówki służby zdrowia, Caritas, i inne).

Pomoc specjalistyczna zlecana będzie osobom oraz instytucjom profesjonalnie przygotowanym do wykonywania określonych w programie zadań na podstawie np. umów cywilnoprawnych.

3. Źródła finansowania programu:

Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Milanów oraz budżetu państwa (programy rządowe), a także środków pozyskiwanych z Unii Europejskiej.

4. Monitorowanie programu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanowie przedstawiał będzie Radzie Gminy Milanów, sprawozdanie z realizacji programu do 31 marca każdego roku;

Stały monitoring programu prowadzony będzie przez wyznaczonych pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanowie.

Wójt Gminy Milanów sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne w tym zakresie decyzje i działania.